Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 5 июль 1972 йил, чоршанба | № 155 (15.328). | Баҳоси 2 тийин.

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСНИНГ СССРДА БЎЛИШИ

Люберецкдаги Ухтомский номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг коллективи 3 июлда Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Русни, унга ҳамроҳ бўлган Куба партия, давлат арбобларини қизғин ва самимий кутиб олди.

Ўрток Фидель Кастро Рус билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, Москва область партия комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри И. Ф. Синицин, Совет Иттифоқининг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев ҳозир бўлдилар.

Корхона директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. П. Попов завод бошқармасида самимий ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат вақтида мамлакатдаги қишлоқ хўжалик машинасозлигининг энг йирик заводларидан бирининг тарихи тўғрисида, тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини бажараётган коллективнинг меҳнат зафарлари ҳақида сўзлаб берди.

1964 йилда бу корхонада Кубада шакар қамишни йиғиштириб оладиган биринчи комбайнлар тайёрланган эди. Куба мутахассислари бу комбайнларга юксак баҳо бердилар. Ҳозирги вақтда 1964 йилда тайёрланган комбайн кўп жиҳатдан такомиллаштирилди. Бунинг натижасида юқори классли ўзиюрар машинани вужудга келтириш имконияти туғилди. Коллектив кубалик дўстларимизнинг закази билан шу йилнинг охирида неча ўнлаб шундай машиналарни ишлаб чиқаради. Ўртоқ Фидель Кастро 1905 йил революциясининг қаҳрамони машинист А. В. Ухтомский ҳайкалини бориб кўрди. Завод шу кишининг номига қўйилган.

Ҳурматли меҳмон цехларда бўлди, ишчилар билан суҳбатлашди, корхонада ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик машиналарини кўздан кечирди.

Ҳар иккала мамлакатнинг давлат байроқлари ва табрик транспарантлари билан безатилган завод майдонида Совет — Куба дўстлиги митинги бўлди.

Куба Республикаси билан СССРнинг давлат гимнлари ижро этилди.

Завод партия комитетининг секретари В.П. Литвин кубалик ҳурматли меҳмонларни табриклаб, совет кишиларининг Куба халқи билан дўстлик ва қардошларча бирдамлик туйғуларини изҳор қилди.

Қуйиш цехининг формовкачиси А. И. Копирин ва нормаловчи комсомол аъзоси В. Бутурлова ўртоқлар Фидель Кастрони, унга ҳамроҳлик қилаётган Куба партия-давлат арбобларини табриклаб нутқ сўзладилар.

— Барча совет кишилари каби заводимиз ишчи ва хизматчилари ҳам, — деди А. И. Капирин, — Куба ишчилар синфига ва бутун куба халқига нисбатан дўстлик ва пролетар бирдамлигининг оташин ҳис ва туйғуларини ўз қалбларида сақлаб келмоқдалар. Революцион озодлик кураши тарихига шонли саҳифа ёзган кубанинг меҳнатсевар халқи марксизм-ленинизм байроғи остида. Куба коммунистик партиясининг раҳбарлигида социализм қурилишида йилдан-йилга янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритаверади, биз бунга жуда аминмиз.

Биз куба халқига ҳар томонлама интернационал ёрдам бериб келдик ва ёрдам бераверамиз.

Совет кишилари КПСС Марказий Комитети. Сиёсий бюро. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев ташқи сиёсат соҳасида изчиллик билан оғишмай ўтказиб келаётган партиямизнинг ленинча йўлини қизғин қувватламоқдалар Бу йўл империализмга қарама-қарши бўлиб турган бутун дунёда тинчликнинг таянчи бўлган асосий куч билан, яъни социалистик мамлакатлар билан дўстликни ва қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган йўлдир.

Пармаловчи комсомол Валентина Бутурлова завод ёшлари номидан ўртоқ Фидель Кастро Русни ва кубалик бошқа дўстларни табриклаб бундай деди.

Совет ёшлари куба халқига алоҳида меҳрибонлик назари билан қарамоқдалар. Совет ёшлари америка халқлари тарихида биринчи социалистик давлатни қуриш учун қаҳрамонона кураш олиб бораётган куба халқи билан ҳар доим бирдам бўлиб турдилар ва бундан буён ҳам бирдам бўлаверадилар. Бизнинг орамизда бир неча минг километр масофа бўлса ҳам, аммо қалбимиз ҳар доим сиз азиз кубалик дўстлар билан биргадир! Мамлакатларимиз ёшларининг дўстлиги, совет ва куба халқларининг дўстлиги мустаҳкамлансин ва ривожланаверсин!

Митингда ҳамма қизғин кутиб олган ўртоқ Фидель Кастро Рус нутқ сўзлади.

У шакарқамишни ўриб-йиғиб олишни механизациялаш сингари муҳим проблема Кубада қандай ҳал этилаётганлигини батафсил гапириб, яқин йиллар ичида бу проблема куба халқи учун энг асосий проблема бўлиб қолажагини уқтириб ўтди. Фидель Кастро совет мутахассислари катта ишлар қилаётганлигини, улар куба инженерлари билан биргаликда ишлаб бақувват комбайн яратганликларини айтиб ўтди.

Вақти келиб Кубада йиғув корхонаси қуриш мўлжалланмоқда, бу корхона комбайнларни йиғиш ва баъзи деталларни ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Ўзи комбайнлар ишлаб чиқара оладиган куба машинасозлик саноати ривожланадиган кун келади. Шундай кун келгунча, деди Ф. Кастро, анчагина вақт ўтади, албатта. Сизларга шуни айтмоқчиманки, биз бу проблемани сизларнинг ёрдамингиз билангина ҳал қила оламиз!

Фидель Кастро бир қанча совет корхоналарини кўриб олган таассуротларини гапириб берди. У Ухтомский номли завод тўғрисида гапириб, бу заводда меҳнат яхши ташкил этилганлигини, интизом юксак даражада эканлигини, ишчилар мумкин қадар яхшироқ ишлашга интилаётганлигини айтди.

Воронеждаги атом электр станцияси менда катта таассурот қолдирди, деди Фидель Кастро. Бу станция ҳақиқатан ҳам техниканинг мўъжизаси. Шундай станция муваффақият билан барпо қилинганлиги Совет Иттифоқининг шуҳратини оширди. Бу ҳақиқатан ҳам совет фани ва техникасининг буюк ғалабаси бўлди.

Совет Иттифоқи Ленин партияси раҳбарлигида катта қийинчиликларни енгиб ғолиб бўлиб чиқди. Эндиликда қудратли, илмий, техникавий, иқтисодий база ва саноат базаси Совет Иттифоқининг дадил олға боришига имкон бериб турибди. СССР ўз келажагини қуриш билан бирга шундай қудратли негиз яратдики, жаҳон революцион ҳаракати мана шу негизга таянмоқда. Бунга Куба революциясининг тарихи далил бўла олади.

Совет халқи кўпгина шижоатлар кўрсатди, қаҳрамонликлар қилди. Бу тарих ҳар бир кишининг кўнгли ва қалбида, совет кишисининг онгида сақланиб қолди. Бу тарих совет кишисининг революцион хислатларида, интернационализм туйғуларида намоён бўлмоқда.

Биз Кубада, деб давом қилди ўртоқ Фидель Кастро, совет халқи яратган совет идеологиясининг улуғворлигига, сиёсий негизларига муносиб баҳо бермоқдамиз. Биз шу нарсага жуда аминмизки, Совет Иттифоқи улуғвор тарихий ўзгаришлар қилди, инсоният, келажак авлодлар сизлардан ҳамиша миннатдор бўладилар.

Ленин барча халқлар учун ҳаёт ва абадий барҳаёт бўлиб қолади. Марксизм-ленинизм ғоялари, мазлумлар ва эксплуатация қилинганларнинг иши енгиб бормоқда ва енгаверади, Октябрь революцияси кунларида бошлаб берилган йўлдан ахир бир кун жаҳоннинг барча халқлари олға борадилар. Бу ерда, Советлар мамлакатида коммунизм ғалаба қилмоқда.

Ўртоқ Фидель Кастро совет халқи, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, пролетар интернационализми, совет ва куба халқларининг мустаҳкам ва бузилмас дўстлиги шарафига табрик сўзлари айтди.

Митингда самимий кутиб олинган ўртоқ Фидель Кастро нутқ сўзлади. (ТАСС).

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус 3 июлда Куба Республикасининг элчихонасида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати шарафига қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрлар, СССР Давлат комитетлари нинг раислари, фан ва маданият арбоблари, космонавт-учувчилар, ҳарбий саркардалар, совет жамоатчилигининг вакиллари бўлишди.

Куба Республикасининг Фидель Кастрога ҳамроҳ бўлиб келган партия ва давлат арбоблари ҳозир бўлишди.

Меҳмонлар орасида Совет Иттифоқидаги бир қанча дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам бор эди.

Ўртоқ Фидель Кастро Рус ҳозир бўлганларга қарата нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС НУТҚИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитетининг ва Совет ҳукуматининг аъзолари, азиз ўртоқлар!

Азиз совет ва кубалик ўртоқлар!

Қабул маросимига таклиф этилган жаноблар!

Совет Иттифоқига қилган визитимиз поёнига етай деб қолди, бинобарин Африка ва социалистик лагернинг дўстона мамлакатларига қилган узоқ сафаримиз ҳам тугай деб қолди.

Биз борган мамлакатларнинг раҳбарлари ва халқлари билан ўтказган учрашувларимиз билимларимизни жуда бойитди, муносабатларимизни кенгайтирди ва мустаҳкамлади. Мустамлакачиликдан ва империалистик ҳукмронликдан яқиндагина озод бўлган мамлакатлар билан, социалистик лагердаги барча қардошларимиз билан, айниқса, Совет Иттифоқининг улуғ халқи билан бизнинг халқимиз ўзининг интернационал алоқаларини кенгайтирмоқда ва ривожлантирмоқда.

Мазлум халқларнинг ўз мустақиллигини курашиб қўлга киритиши ва мустаҳкамлаши йўлида, турмушнинг моддий шароитини яхшилаш йўлида ҳамда ижтимоий ривожланиш йўлида кураш олиб бормоқ учун ҳеч қачон, инсоният тарихининг бошқа ҳеч бир даврида мана шундай қулай шарт-шароит мавжуд бўлмаган эди. Бунга энг қудратли империалистик давлатдан бир неча милягина нарида жойлашган Куба мисол бўла олади.

Совет Иттифоқининг мавжудлиги, совет халқининг фидокорона меҳнати, фашизм устидан қаҳрамонларча қозонган ғалабаси ҳамда унинг ҳарбий ва иқтисодий қудрати Куба революцияси учун зарур шарт-шароит яратиб берди, социалистик ҳамдўстликнинг пайдо бўлишини, мустаҳкамланишини ва ҳимоя қилинишини, жаҳон майдонидаги кучлар нисбатининг ўзгаришини ва бутун дунёда озодлик ҳаракатининг ниҳоят даражада юксалишини таъминловчи шароит тайёрлаб берди.

Лекин ҳозирги вақтда халқлар ўзларининг миллий озодликлари ва ўз мустақилликларини мустаҳкамлашлари учун, экономикани ривожлантириш учун олиб бораётган курашларида революцион идеология, ички социал ўзгаришлар ва принципиал интернационалистик сиёсат биринчи даражада роль ўйнамоқда.

Шу омиллар Куба революцияси учун ҳал қилувчи омиллар бўлди. Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь билан мустаҳкам қардошлик муносабатларига асосланган халқаро бирдамликнинг енгилмас кучи марксизм-ленинизм принциплари қатъият билан оғишмай амалга оширилаётганлиги, одамни-одам эксплуатация қилишининг барча формалари тугатилганлиги, қатъий ва кескин антиимпериалистик позиция — мана шуларнинг ҳаммаси Кубанинг сиёсий ва идеология соҳаларида ғалаба қозониши учун, америка империализмининг иқтисодий қамалига, қўпорувчилик ва тажовузкорлик ҳаракатига қарши кураш олиб бориш учун маънавий ва моддий куч бўлди.

Бизнинг учун миллий мустақиллик социал революция билан ҳамда марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларини изчил равишда амалга ошириш билан чамбарчас боғланган.

Эксплуататорларга ва эксплуатация қилинувчиларга бўлинган мамлакатларнинг биронтаси империалистларнинг қўпорувчилик ва тажовузкорлик ҳаракатларига қаршилик кўрсатмоқ учун зарур кучга ва жипсликка эга эмас. Либерал-буржуа идеологик концепциялари ҳукмронлик қилиб турган, пролетариатнинг революцион доктринаси оммада вужудга келтираётган эътиқод ва қаҳрамонликнинг буюк кучига эга бўлмаган мамлакатларнинг биронтаси империализмга қарши идеология курашида енгиб чиқолмайди. Халқаро бирдамликка таянмаётган ва жаҳон революцион ҳаракати билан ўз кучларини бирлаштирмаётган мамлакатларнинг биронтаси империализм зарбаларидан ўзини ҳимоя қилолмайди. Империализмга ҳамда унинг янги мустамлакачилик, эксплуататорлик, агрессив ва реакцион сиёсатига зарба бермаётган мамлакатларнинг биронтаси ҳам курашда ғалаба қозона олмайди.

Сохта революция ва сохта миллий мустақиллик жуда хилма-хил шаклда бўлиши мумкин. Чинакам революция, чинакам миллий мустақиллик эса бизнинг давримизда фақат социалистик, антиимпериалистик, интернационалистик принципларгагина асосланиши мумкин.

Гарчи бу принциплар ҳар бир мамлакатнинг конкрет шароитига, революцион кучларнинг ва халқ сиёсий онгининг ривожланиш даражасига қараб амалга оширилаётган бўлса ҳам, лекин универсал принциплардир. Бизнинг партиямиз ва бизнинг халқимиз ҳам худди мана шундай шароитда революция қилди.

Америка империалистлари 12 йилдан бери биздан Совет Иттифоқи билан алоқаларимизни узишни ҳар доим беҳуда талаб қилиб келдилар. Улар революцион Кубанинг мавжудлигини факт тариқасида тан олишнинг дастлабки шарти сифатида биздан жаҳон революцион ҳаракати билан бирдамлигимиздан воз кечишимизни худди ана шундай қистовлик билан беҳуда талаб қилиб келдилар. Бизнинг принципларимизга, Совет Иттифоқига бўлган садоқатимизга ва миннатдорчилигимизга зид келадиган мана шундай ва шунга ўхшаш ён беришларга бизнинг халқимиз ҳеч қачон рози бўлмайди.

Куба революциясининг бу йўли мутлақо тўғри эканлигини воқелик, ҳаётнинг ўзи тўла равишда исботлади. Халқимизнинг революцион онги кундан-кунга ўсиб бормоқда. Капиталистик жамиятнинг ёлғонлари, алдашлари, бизга рўпара қилаётган сароблари революциямизни лоақал бир қадам бўлса ҳам

(Давоми иккинчи бетда).

МАРҲАМАТ районидаги Свердлов номли совхоз далаларида ғалладан мўл ҳосил етиштирилди. Колхоз ғаллакорлари ўрим-йиғимни тез кунларда тугаллаш учун ҳамма имкониятларни ишга солмоқдалар. Суратда: (чапда) 1. Колхозда ғалла ўрим-йиғими. 2. Илғор комбайнчи Саидаҳмад Шералиев. У ҳар куни 6—7 гектар майдондаги арпани ўриб-йиғиб бермоқда.

Г. Кечкин фотолари.

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

КЎП БЕДА УРУҒИ ТАЙЁРЛАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари олдига яқин йилларда республиканинг барча колхозлари ва совхозларида пахта-беда алмашлаб экишни жорий этиш, беш йиллик охирига бориб беда майдонларини 582 минг гектарга етказиш вазифасини қўйдилар. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этмоқ учун даставвал колхозлар ва совхозларни беда уруғи билан таъминлаш керак. Шу йилнинг ўзидагина 5400 тонна беда уруғи тайёрланиши лозим.

Кўпгина колхозлар ва совхозларда беда уруғи етиштиришга жиддий эътибор берилмоқда, етарли миқдорда уруғлик майдонлари ажратилди, экинлар яхши парвариш қилиняпти. Ғиждувон районидаги «Гулистон» ва «Зарафшон», Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон», Пастдарғом районидаги Ленин номли, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозлари ва Навоий районидаги «Нарпай» совхозида бедадан юқори ҳосил етиштирилмоқда, ҳар гектар ердан камида 3 центнердан уруғ олиш кўзда тутилмоқда. Бухоро областида топшириқда кўзда тутилганидан деярли 500 гектар кўпроқ майдоннинг бедасини уруғликка ажратилиб, жуда тўғри иш қилинди. Қашқадарё, Наманган ва Сурхондарё областларида уруғлик беда майдонлари ажратиш планлари анча ошириб бажарилди. Пастдарғом, Сирдарё, Фарғона ва Юқори Чирчиқ районларида беда уруғчилиги ҳақида катта ғамхўрлик қилинмоқда.

Бироқ ҳамма жойда ҳам аҳвол шундай деб бўлмайди. Қорақалпоғистон АССРда уруғлик беда майдонлари ажратиш тўла тугалланмаган. Масалан, Беруний районида планнинг 74 проценти миқдорида уруғлик майдон ажратилган. Шу райондаги «Ленинизм» колхозида эса 20 гектар майдонни уруғлик учун ажратиш зарур бўлгани ҳолда бирор гектар ҳам ажратилмаган. Оқдарё, Гулистон, Зомин, Фориш, Избоскан, Москва, Қоракўл, Коғон, Тўрткўл, Хўжайли, Чимбой районларида ҳам уруғлик беда майдонлари ажратиш топшириқлари бажарилган эмас.

Аҳвол шундай бўла туриб, юқоридаги номи тилга олинган хўжаликлар, районлар ва областларнинг қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари бедачиликни ривожлантириш ва алмашлаб экишни жорий этиш юзасидан белгиланган тадбирларини қандай амалга оширар эканлар?

Қатор хўжаликларда, жумладан Пахтаобод ва Янгийўл районларида уруғлик учун ажратилган майдонларнинг бедасини кўк ҳолида ўриб олиб чорва молларга едиришдек кечирилмас ҳоллар юз бермоқда. Бундай ҳолларга қарши қатъий курашмоқ керак.

Республикамизнинг тупроқ ва иқлим шароити уруғлик бедадан юқори ҳосил олиш имкониятини бермоқда. Андижон областининг «Савай», Тошкент областининг 1-«Чиноз», Сирдарё областининг 1-«Боёвут» совхозлари, Ғиждувон районининг «Гулистон» ва «Зарафшон», Қўшкўпир районининг «Москва» ва «Тошкент», Урганч районининг «Пахтакор», Пастдарғом районининг Ленин номли, Иштихон районининг 8-«Март» колхозлари ҳар йили муттасил гектаридан 4-5 центнердан беда уруғи олмоқдалар. Бу хўжаликларда бедачилик катта даромад келтирмоқда.

Эндиликда республиканинг барча колхозлари ва совхозлари бедадан юқори ҳосил етиштириш ва кўплаб беда уруғи тайёрлаш имкониятига эгадирлар. Бунинг учун юқорида тилга олинган камчиликларни тугатиш, ҳар бир хўжаликда имконияти борича кўпроқ уруғлик майдонлар ажратиш керак. Уруғлик майдонлари етарли миқдорда ажратилган, лекин гарантияланган миқдордаги уруғликни олиш имконияти бўлмаган хўжаликларда серҳосил майдонлар ҳисобига уруғлик участкалари ажратиш керак.

Уруғлик беда ўрими ўтказишга тайёргарлик ишларини тугаллаш, бу ишни қисқа вақтда тезкорлик билан, нобудгарчиликка йўл қўймай ўтказиш керак. Шуни ёдда тутиш кераки беда ўрими учун муддатни аниқ белгилаш ва технология қоидасига риоя қилиш кўп уруғлик беда олишнинг муҳим шартидир.

Наманган областидаги «Қизилравот», Тошкент областидаги Сагизбоев номли совхозлар, Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз, пахта селекцияси ва уруғчилиги институти экспериментал хўжалигининг тажрибалари шуни кўрсатдики, беда уруғини суғориладиган ерларда қаралаб ўриш энг яхши самара беради. Шуниси диққатга сазоворки, далалар экиндан тез бўшатилади, чорва моллари учун қўшимча беда ўрими ўтказиш имконияти яратилади. Уруғлик зарпечакдан кам зарарланади, сифати юқори бўлади. Ўрим пайтида нобудгарчилик анча камаяди.

Ўрим ва айни кезда ўрилган уруғлик бедани ғарамлашда биринчи навбатда ЖБА-3,5 ЖНУ-3,2, ЖНР-4,0 агрегатларидан кенг фойдаланиш керак. Бундай агрегатлар етишмаган жойларда одатдаги ҳашак ўрими механизмларидан ПБ-2,1 агрегатини мослаштириб фойдаланиш мумкин. Ўримни тахминан умумий ҳосилнинг 70-80 проценти пишиб етилганда бошлаш мумкин.

Беда қуритилгандан кейин тўпланади, СК-3 ва СК-4 ўзиюрар комбайнларида янчилади. Нобудгарчиликка йўл қўймаслик учун ўрилган бедани тўплаш ва янчиш ишларини эрталаб салқинда бажариш керак.

Колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари ва мутахассислари уруғлик беда майдонларини тезда қайта кўздан кечириб чиқишлари, ўрим-йиғимни ўз вақтида ўтказиш, беда уруғи тайёрлаш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига қаратилган чораларни кўришлари керак.

СОВЕТ—КУБА МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАЛЛАНДИ

4 июлда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус ва Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг министри ўртоқ Карлос Рафаэл Родригес билан учрашдилар.

Ўртоқларча дўстона суҳбат давомида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги қардошларча алоқаларни янада кучайтириш тўғрисида, Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси ўртасида дўстлик ҳамда ҳамкорлик муносабатларини ҳар томонлама ривожлантириш ҳақида фикрлашиб олиш тугалланди. Социализмни, коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлаш, тинчлик иши ва халқларнинг социал тараққиёти манфаатларини кўзлаб, халқаро аҳвол ҳамда ўзаро ҳамкорликнинг актуал масалаларини қараб чиқиш ҳам тугалланди.

Музокаралар вақтида Совет — Куба қўшма ахбороти тексти келишиб олинди. (ТАСС).

350 МИНГ ТОННА УЧУН

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қарши районидаги Энгельс номли колхозда область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда колхоз раислари ва совхозларнинг директорлари, область ташкилотлари қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғойибов ғўза парваришининг бориши, чорвачилик ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида гапирди. Область меҳнаткашлари СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги вахтасида туриб меҳнат қилиб, 350 минг тонна пахта, кўплаб бошқа қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳосил тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда далаларда иш ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборилди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

ЮКСАК МАРРА

Гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз! Гагарин районидаги «Комсомолобод» совхозининг Қарор Назаров етакчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига ҳосилдорликни 55 центнерга етказишдек юксак мажбурият олиб меҳнат қилаётирлар.

85 гектар майдондаги ғўза шу кунга қадар икки марта об-ҳаётга қондирилиб, етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитларга тўйдирилди. Натижада ғўзалар ёппасига гуллаб, барвақт кўсаклай бошлади.

М. ЖЎРАНАЗАРОВ.

ШОЛИЗОРЛАР ЯШНАМОҚДА

Гагарин районидаги «Искра» совхози областдаги йирик шоликор хўжаликлардан. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида дон етиштиришни янада кўпайтириш чоралари тўғрисида»ги қарори асосида иш тутаётган совхоз шоликорлари 1750 гектар майдонда шоли етиштирмоқдалар. 600 гектар шолизор янги ўзлаштирилиб, биринчи марта ҳосил олинади.

Шуниси муҳимки, хўжалик шоликорлари экишдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишга қадар бўлган барча ишларни механизация ёрдамида бажаришга эришмоқдалар. Шу йилнинг ўзида давлатдан 40 та янги комбайн олинди, эски 14 комбайн эса сифатли ремонтдан чиқарилди. Шоли пайкалларини суғоришда кучли насослардан кенг фойдаланилаётир. Ҳадемай, совхоз шолизорлари Амударёдан бошлаб келинган машина каналидан сув ичади.

С. ВАҲОБОВ.

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК

(Боши биринчи бетда)

чекинишга мажбур қила олмайди. Бизнинг мамлакатимизда тор миллатчиликка ёки шовинизмга ўрин йўқ, оппортунизмга, бетарафликка, ревизионизмга ўрин йўқ, капиталистик идеологияни бизга бир амаллаб ўтказишга муваффақ бўла олмайдилар.

Жаҳонда биринчи социалистик революцияни амалга оширган шонли халқ билан Америка қитъасида биринчи социалистик революция қилган кичкина мамлакат ўртасида эндиликда тарихий бўлиб қолган табиий муносабатлар кундан-кунга тобора мустаҳкамланиб ва ривожланиб бормоқда. Бу муносабатлар халқлар ҳаётидаги янги даврнинг рамзи ва ифодаси бўлиб қолди.

Куба партия-ҳукумат делегациясининг СССРга қилган бу визити, ўртоқ Л. И. Брежнев, ўртоқ Н. В. Подгорний, ўртоқ А. Н. Косигин ҳамда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва Совет ҳукуматининг бошқа аъзолари билан, олижаноб ва қаҳрамон совет халқи билан ўтказган учрашувларимиз дўстлигимизни мустаҳкамлади.

Совет Иттифоқининг принципиал сиёсатига бўлган бизнинг қатъий ишончимиз тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди. Биз бир-биримиз билан кенг равишда фикрлашиб олдик, бу фикрлашувлар революцион ҳаракат ва халқаро аҳволнинг асосий масалалари борасидаги ҳамжиҳатлигимизни ва қарашларимизнинг бир-бирига мос эканлигини таъкидлади. Ҳар иккала партиямиз ва халқларимиз қаҳрамон Вьетнам халқига сиёсий, маънавий ва моддий мадад бериб туриш зарурлигини тўла бирдамлик билан изҳор этдилар.

Совет коммунистлари ва бутун халқ, партия ва унинг раҳбарлиги ажойиб вазиятда ишлаб турганликларини кўриб хурсанд бўлдик. Космонавтлар шаҳарчасига, шунингдек Воронеждаги корхоналарга ва атом электр станциясига борганимизда совет фани ва техникасининг жуда катта муваффақиятларини, бу муваффақиятлар саноатнинг кўпгина тармоқлари энг олдинги позицияларга чиқиб олишига имконият бераётганлигини ўз кўзимиз билан кўрдик.

Мана шу саккиз йил ичида биз Москванинг жуда ўзгариб кетганлигини кўрдик, биз бориб кўрган Ухтомский номли заводда эса ишчилар ва техниклар Кубада шакар қамишни ўриб олиш учун ҳозир дастлабки 50 та замонавий комбайнни қуриб бераётганликларини кўрдик. Совет халқининг ҳамма соҳалардаги муваффақиятлари жуда зўр. Ҳеч бир кишилик жамияти шу қадар қисқа муддат ичида ҳеч қачон шу қадар катта революцион шижоатлар қилмаган эди. Ленин большевистик партияни ҳокимият тепасига олиб чиққан шонли Октябрь кунидан бери совет халқи эришган шу қадар зўр социал, иқтисодий ва техникавий ўзгаришларни амалга оширмаган эди. Совет халқи руҳининг кучи, унинг юксак революцион онглилиги ва маданияти, ундаги чуқур интернационализм совет халқининг ўз тарихида акс эттирилди.

Совет Иттифоқи халқининг ва коммунистларининг, совет раҳбарларининг революцион Кубага бўлган зўр муҳаббати бизда чуқур таассурот қолдирмоқда. Шу сабабли совет халқининг қардошларча ёрдами ва бирдамлиги учун бўлган бизнинг ташаккуримиз ҳам тобора кучаймоқда. Мана шундай принциплар, халқларнинг тарихи ҳамда энг мусаффо ва беғараз ҳис-туйғулари асосида шу тарзда вужудга келаётган ва ривожланаётган алоқалар асло бузилмас ва абадий алоқалардир.

Бугун биз Совет Иттифоқи учун, унинг ленинчи партияси учун, унинг қаҳрамон халқи учун, мана шу бузилмас ва абадий дўстлик учун, ўртоқ Брежнев учун, ўртоқ Подгорний учун, ўртоқ Косигин учун, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари учун, КПСС Марказий Комитети учун, Совет ҳукуматининг аъзолари учун қадаҳ кўтарайлик!

Сўнгра ўртоқ Косигин нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИН НУТҚИ

Азиз ўртоқ Фидель Кастро!
Азиз дўстлар ва ўртоқлар!

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастронинг мамлакатимизга қилган визити Совет — Куба муносабатларида катта сиёсий воқеадир. Ўртоқ Фидель Америка қитъасида социалистик революция байроғини биринчи бўлиб баланд кўтарган Куба Республикаси, куба халқининг, бу мамлакат Коммунистик партиясининг намояндасидир. Кубада, империализмнинг танҳо ҳукмронлиги доирасида бўлган мамлакатда сотқин диктаторлик режимини ағдариб ташламоқ учун озодлик, мустақиллик ва тараққиёт ишига фидокорона садоқатли бўлиш, ўз халқига битмас-туганмас муҳаббат, зўр мардлик ва жасорат, ҳамма нарсани революция ғалабаси учун бағишлашга шай бўлиб туриш зарур эди. Умуман меҳнаткаш халқнинг озодлиги ва бахт-саодати учун курашувчи ҳамма революционерлар каби куба революционерларига ҳам ана шу хислатлар хосдир. Шу сабабли совет кишилари ўртоқ Фидель Кастрони ва Кубадан келган бошқа меҳмонларни дўстлик ва зўр иззат-ҳурмат туйғулари билан, синфий бирдамлик туйғулари билан кутиб олмоқдалар.

Совет Иттифоқи ва Куба, совет ва куба халқлари, мамлакатларимизнинг Коммунистик партиялари умумий иш учун — Улуғ Октябрь иши учун, Куба революцияси иши учун, Ленин иши учун, социализм ва коммунизм иши учун курашда сафдошдирлар.

Мен барча совет ўртоқларингиз номидан ўртоқ Фидель Кастрога Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва халқига нисбатан дўстлик ҳамда ўртоқлик туйғуларини изҳор қилганлиги учун ташаккур айтишни истайман.

Бу визитнинг аҳамияти хусусан Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги дўстона ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисида Москвада олиб борилаётган музокараларнинг натижалари билан алоҳида таъкидлаб ўтилади.

Биз коммунистик ва социалистик қурилиш, ҳозирги халқаро аҳвол, халқларнинг империализмга қарши, мустақиллик, социал тараққиёт учун, тинчлик ва хавфсизлик учун олиб бораётган курашига доир масалаларда Совет Иттифоқи ва Куба Коммунистик партиялари ҳамда ҳукуматларининг қарашлари тамомила бир хил эканлигига юксак баҳо берамиз. Биз ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлигимизни қадрлаймиз. Партияларимиз ва халқларимизни бирлаштирган бирдамлик воситалари мустаҳкам материалдан ясалган. Бунда синфий манфаатлар ва мақсадларнинг бирлиги асосдир. Бундай материал ғоят жиддий синовларга ҳам бардош бера олади.

Икки томонлама ҳамкорлигимизга тааллуқли катта масалаларни муҳокама қилиш якунларидан ғоят мамнунмиз. Бу масалалар ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларини кўзлаб, умумий ишимизнинг манфаатларини кўзлаб ҳал этилмоқда. Биз ўртоқ Фидель Кастронинг Куба экономикасини янада ривожлантириш хусусида айтган мулоҳазаларини қардошларча тушунамиз. Бизнинг фикримизча, ҳар иккала мамлакатнинг халқ хўжалик планларини мувофиқлаштириб олиб бориш ҳамкорлигимизни такомиллаштириш ва хўжалик қурилиши вазифаларини ҳал этишда олға қараб янги катта қадам қўйишимиз учун имконият яратиб беради. Бинобарин, биз совет ва куба халқлари, жаҳондаги барча дўстларимиз музокараларимизнинг натижаларидан мамнун бўладилар, деб ишонамиз.

Совет — Куба музокаралари пролетар интернационализмининг ёрқин ифодасидир. Пролетар интернационализмига садоқат барча музокараларимизда, Л. И. Брежнев ва Ф. Кастро ўртоқларнинг нутқларида асос қилиб олинди. Пролетар интернационализмига садоқат Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Куба Коммунистик партияси ва мамлакатларимиз ҳукуматларининг бутун сиёсатига асос қилиб олинган.

Ўртоқ Фидель, ўтган ҳафтада Кремлда сўзлаган нутқингизда Куба революцияси пролетар интернационализми принципларининг таъсирчанлигини исбот этади, Совет Иттифоқи революцион Кубани астойдил ва зўр қатъият билан қўллаб-қувватлаганлигини исбот этади, деб таъкидлаб ўтган эдингиз.

Совет Иттифоқининг қардош Куба билан муносабатларда тутган йўли Кубада социализмни муваффақиятли суратда қуриш учун энг қулай шарт-шароитлар яратишга ёрдам беришни доим кўзда тутади. Биз муносабатларимиз янада мустаҳкамроқ бўлишини, иқтисодий ҳамкорлигимизнинг самарасини бутун чоралар билан оширишни, Совет Иттифоқи ва Куба жаҳон миқёсида доим бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишини истаймиз ва бу йўлда иложи бор ишларнинг ҳаммасини қиламиз.

Биз куба халқи ўз Коммунистик партияси раҳбарлигида ҳамиша олға бориши ва Куба диёрида социализм қурилишига астойдил аминмиз. Куба халқининг революцион иродаси, унинг жаҳонда энг қудратли бўлиб қолган социалистик мамлакатлар интернационал қардошлигига мансублиги бунинг гаровидир.

Бизнинг интернационал бирдамлигимиз — коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча социалистик мамлакатларнинг муштарак буюк бойлигидир. Бу бирдамлик социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларда ижтимоий ҳаётнинг ажралмас таркибий хислати бўлиб қолди.

Партияларимиз ва халқларимизнинг интернационал бирдамлиги империализмга қарши курашнинг қудратли омилидир. Бу бирдамлик Америка агрессиясини даф қилаётган ва халқларнинг хоҳиш-иродасига мувофиқ ўзининг мустақил тараққиёт ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган қаҳрамон Вьетнам халқини, Лаос ва Камбоджа ватанпарварларини қўллаб-қувватлашда ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда.

Ҳинди-Хитойдаги бошқа мамлакатларнинг халқлари каби Вьетнам халқи ҳам ўзининг ҳаққоний иши — озодлик, суверенитетни қарор топтириш, тинчлик ва тараққиёт йўлидан ривожланиб бориш иши тўла-тўкис тантана қилишига эришади. Бунга шак-шубҳа йўқ.

Совет Иттифоқи бошқа социал тузумдаги мамлакатлар билан муносабатларида амалга ошираётган тинч-тотув яшаш сиёсати давлатлар ўртасидаги низоли масалаларни ҳал этиш учун куч ишлатишга йўл қўймасликка асосланади. Аммо бу гапдан халқларнинг қўлга қурол олиб агрессияга қарши курашиш ёки чет эл зулмидан озод бўлишга эришиш ҳуқуқи инкор этилади деган маъно асло келиб чиқмайди. Бу — муқаддас ва дахлсиз ҳуқуқдир. Совет Иттифоқи мустамлакачиларга қарши курашга отланган ёки агрессия қурбони бўлган халқларга ҳамиша ёрдам бераверади.

Бизнинг бирдамлигимиз Исроил агрессиясига қарши ва арабларнинг босиб олинган барча территорияларини озод қилиш учун курашда Араб мамлакатлари халқларининг куч-ғайратини қўллаб-қувватлашга қаратилган. Бу бирдамлик миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган барча халқларга ёрдам беришни кўзда тутади.

Синфий бирдамлик туйғулари бизни капитализм дунёсида монополиялар ҳукмронлигига қарши, ўз ҳуқуқлари учун курашаётган меҳнаткашлар оммаси билан бирлаштиради

Ер куррасида меҳнаткашларнинг, барча революцион озодлик кучларининг интернационал бирдамлиги бундан буён ҳам мустаҳкамланаверсин!

Куба Коммунистик партияси учун, унинг социализм йўлидаги кураш ишига қўшган ҳиссаси учун, Куба революцияси вазифаларини ҳал этишда эришаётган муваффақиятлари учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз!

Латин Америкасида озодлик ҳаракатининг олдинги сафларида бораётган қаҳрамон куба халқи учун!

Ўртоқ Фидель Кастро учун, унга ҳамроҳ бўлган Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолари учун, кубалик барча дўстларимиз учун!

* * *

Ўртоқ Фидель Кастро Рус ва А. Н. Косигин нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

Қабул маросими қардошлик, самимийлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗ КЕЛАЖАГИ

СУВНИНГ ТАГИ МЎЛМИ?

Гидрологлар ҳазиллашиб, Ерни нам қобиқдаги ҳўл шар деб аташади. Ҳа, ерда 1454 миллион куб. километр сув бор. Агар планетада сувнинг доимий даврий айланиши юз бермаганда, одамлар бу «арзимаган» сувни аллақачоноқ сарф қилиб юборган бўлардилар. Масалан, ер юзидаги барча дарёларнинг суви бир йилда 32 марта алмашинади. Чучук кўлларда эса бу ҳол анча секин бўлиб, улардаги сув ўн йил давомида янгиланади. Ер ости сувларининг алмашиниши бундан ҳам секин — беш минг йил давомида рўй беради.

Қадим-қадимдан ёмғир ёғади, қорлар эрийди, шудринг кўтарилади, дарёлар оқади. Бошқа сўз билан айтганда сувнинг даврий айланиши абадийдир. Агар чучук сув балансининг ҳамма элементлари ҳисоблаб чиқилса, у вақтда СССРда сув ресурслари унчалик кўп эмас. СССРдаги сув ресурсларининг мамлакатимиз бўйлаб тенг тақсимланмаганлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Шунга қарамай, мамлакатимиз сув билан кераклича таъминланган...

* * *

Ер куррасидаги ҳамма халқлар ер шаридаги барча дарёларнинг бир йилда оқадиган 38000 куб. километр сувидан беш процентинигина сарф қиладилар. Сувнинг энг кўпи (1750 куб. километри) ерларни суғориш учун ишлатилади. Масалан, Нил дарёсининг ярим оқими, Сирдарёнинг эса ундан ҳам кўпроқ қисми суғориш ишларига сарф бўлади. Бахтга қарши, суғориладиган ерларда сувларнинг кўп қисми беҳудага сарф бўлиб, буғланиб кетади. Агар сувларни беҳудага сарф қилмай, улардан тўла фойдаланилса, у вақтда суғориладиган ерлар бутун ер куррасида икки ҳисса кўпайган бўларди.

Халқда «Сувга тупурма...» деган мақол бор. Лекин бу мақолга ҳар ким ҳар хил амал қилади. Аммо бутун башариятни олганда, у нима учундир бу доно гапни унутиб қўймоқда. Гап кейинчалик бориб чучук сувдан фойдаланиш ҳақида бормоқда. Ҳаммага маълумки, ҳозирги асрда оқар сувлар турли хил ифлосликлардан холи эмас, уларга тоза дарё сувларидан қўшиш лозим. Биологик усулда синчиклаб тозалашдан ўтган сувларга ҳам дарё сувларидан қўшиш зарур. Чунки тозалаш усуллари қўлланилганда ҳам сув таркибидаги 5 процентдан то 20 процентгача ифлосликни йўқотиб бўлмайди. Планетамиздаги оқар сувларни тозалаш учун йилига 5000 куб. километр тоза дарё суви керак бўлади...

* * *

Саноат бир нуқтада тўхтаб турмайди, албатта. Бунинг устига сув талаб қиладиган саноат тармоқлари, масалан, химия саноати энг юқори суръатларда ривожланмоқда. Йил сайин ер аҳолиси ҳам кўпайиб бормоқда. Шунча уринишларга, янги-янги сув тозалайдиган иншоотларнинг пайдо бўлишига қарамай, ер шарининг жуда кўп районларида табиий сувларнинг ифлосланиш ҳодисаси кўпаймоқда.

Бундан қандай қутулиш керак? Бизнингча, ифлос оқова сувларни дарё ва кўлларга ташлашни қатъиян ман қилиш мақсадга мувофиқдир. Бу юзаки қараганда амалга ошмайдигандек кўринади. Чиндан ҳам кун сайин ортиб бораётган оқова сувларни қаерга ташлаш керак?

Биринчидан, бутун дунё миқёсида сувни тежаш керак. Заводлар сувни қанча кам истеъмол қилса, ифлос сувлар ҳам шунча камайиб, улар билан кураш ҳам енгиллашади. Ҳозирча нефтни қайта ишлаш заводлари бир тонна нефтни қайта ишлаш учун 4 дан то 24 куб. метргача сув сарфламоқда. Ўйлаб кўринг-а, минимал сарфдан максимал сарфнинг фарқи 60 марта кўп! Кокс-химия заводларида сал камроқ. Бир тонна кокс учун 0,75 дан то 12,7 гача куб. метр сув сарфланади. Бунинг фарқи 16 мартадир. Баъзи бир ишлаб чиқариш тармоқларида, умуман, сувнинг кераги йўқ. У ерларда ҳам эски анъанага кўра, сувни бекорга ифлослантиришади.

Иккинчидан, оқар сувларнинг ифлосланишини камайтириш керак. Бу ишга технология ёрдам бериши зарур. Ҳозир сувни муҳофаза қилиш оқар сувнинг пайдо бўлиш моментидан бошланмоқда.

Учинчидан, эҳтимол, энг яхши йўл — ишлатилган сувдан қайта фойдаланишдир. Саноатда ва иссиқлик энергетикасида ишлатилган сувлар дарвоза ташқарисига оқиб чиқмаслиги керак. Уни шундай даражада тозалаш керакки, сув яна қайта шу корхонанинг ўзида ёки бошқа корхонада фойдаланишга ярасин.

Шуни ҳам эсдан чиқармаслик керакки, ўрта кенгликларда табиий намликда донли экинлардан гектарига 20 центнердан ортиқ ҳосил олиб бўлмайди. Ҳосилдорликни ошириш учун эса у ерларни суғориш зарур. Оқар сувлардан тўғри фойдаланилганда у ҳеч қандай зарар етказмай буғланади. Шаҳар оқар сувларидаги ўғит ҳосилга аъло даражада таъсир этади. Оқова сувларни шаҳарлар атрофига чиқариш учун қурилишга кетган харажат тўрт-беш йил ичида қопланади. Оқова сувларда эриган ўғит, қуруқ ўғитга нисбатан бир ярим марта сифатлироқ, деб бекорга айтилмаган.

* * *

Мана шу манбаларга асосланиб, СССР Фанлар академиясининг география институти бутун дунё бўйича 2000-йилнинг тахминини (прогнозини) ишлаб чиқди. Бу планетамизнинг энг чекка бурчагидаги ҳамда ҳозирча яхши тараққий этмаган мамлакатлар ҳам энг юқори тараққий этган мамлакатлар қаторига етиб олишини кўзда тутдик, шунда саноат ишлаб чиқариши тахминан 15 баравар ошади, электроэнергия 18 марта кўпайишини ҳисобга олдик. Ер шарида аҳолининг икки марта ўсишини ва ҳар бир киши учун бир кеча-кундузда 400 литр сув сарф бўлишини ҳам кўзда тутдик. Экономиканинг бундай ўсиши айни 2000 йилда шу даражага етмаса ҳам, ҳар ҳолда, ё олдинроқ, ё кейинроқ шундай бўлиши муқаррар.

Бу тахминни биз икки вариантда: мавжуд бўлган сув фойдаланиш принципларига ҳамда ҳозирги юритган фикримиз принципи асосига таянган ҳолда ишлаб чиқдик. Шундай қилиб, биринчи вариантда сувнинг етишмаслиги аниқ: чунки, оқар сувларни ифлосликдан тозалаш учун планетамиздаги барча дарёларнинг ҳамма суви сарф бўлади. Агар бу сувларнинг оқимини тўхтатиб қўйсак, у вақтда ҳамма эҳтиёжлар қондирилганидан кейин ерда 35000 куб. километр тоза чучук сув қолади.

Биз янада узоқ келажакка назар ташлаб, сув балансини тартибга солиш имкониятларига баҳо беришга бир мунча уриниб кўрдик. Сув балансини ҳар қандай тартибга солиш ҳам, албатта, сувнинг даврий айланишини интенсивлашга олиб келади. Масалан, сувни каналлар орқали узоқ масофага ошириб бериш — экстенсив йўл бўлиб, ортиқча аҳамият беришга арзимайди. Аммо сув омборлари ва ер ости сувларини сунъий равишда тўплаш йўли билан дарёларнинг барқарор оқимини 8-9 куб. километрга кўпайтириш мумкин ва 30-40 йилдан кейин у 60 процент кўпаяди.

М. ЛЬВОВИЧ,
Ер усти сувлари Халқаро комиссиясининг президенти, профессор.

БЎЛАЖАК ОФИЦЕРЛАР

Округ офицерлар уйининг катта зали ёшлар билан гавжум. Улар Тошкентга комсомол йўлланмаси билан республика ҳарбий комиссариатининг тавсияси бўйича келишган. Бу ерда Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод ва бошқа шаҳарлар ҳамда қишлоқ мактабларини битириб чиққанларнинг Иттифоқимиздаги ҳарбий билим юртларига кузатишга бағишланган биринчи область слёти бўлди.

Республика ҳарбий комиссариати ва Тошкент область комсомол комитетининг ташаббуси билан ўтказилган бу слётда область комсомол комитетининг секретари А. Тўраҳонов «Офицер — жанговар касб» деган мавзуда сўзлади. Улуғ Ватан уруши ветерани, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, учувчи А. Эшонқулов, республика ҳарбий комиссарининг ўринбосари Т. Аҳмадхўжаев, Туркистон ҳарбий округи сиёсий ишлар бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари генерал-майор В. Мосяйкинлар ҳарбий билим юртларига йўл олаётган бўлажак офицерларга оқ йўл тилаб, имтиҳонларни аъло баҳоларда топширишларида муваффақиятлар тиладилар.

Ҳарбий билим юртларига йўл олаётган — офицерликни ихтиёр этганлар номидан Куйбишев районидаги 50-мактаб битирувчиси И. Марков сўзга чиқиб, оталарнинг шонли ва жанговар анъаналарини садоқат билан давом эттиришга сўз берди.

ФУТБОЛ

ВЛАДИМИРНИНГ ТАНСИҚ ТЎПИ

Мухлислар Владимир Федоровга умид боғлаб қолишди. «Пахтакор»нинг бу энг ёш ўйинчиси икки сафардан буён майдонга тушиб, ишқибозларнинг қизғин олқишларига сазовор бўляпти. Бунинг боиси Владимирнинг команда ансамблидан ўзига хос ўрин олишидир. У чаққонлиги, ўта тезкорлиги билан томошабинлар меҳрини қозоняпти.

Ўтган кунги учрашувда Кутаиси шаҳрининг «Торпедо» командаси дарвозабони Кавазашвилини доғда қолдирган ҳам Владимир Федоров бўлди. Душанба шаҳрида помирчилар дарвозасини биринчи бор қамал қилган бу йигит торпедочилар дарвозасига ягона тўп киритиш билан ўз командаси ғалабасини таъминлаб берди. Шунинг учун ҳам мухлислар Владимирнинг ана шу тўпини тансиқ тўп деб таъкидламоқдалар.

Пахтакорчилар ўз майдонларида «Торпедо» командасини йирикроқ ҳисобда ютишлари мумкин эди. Лекин учрашувнинг биринчи қисмида дадиллик етишмади. Вақти-вақти билан пахтакорчилар ҳужумга ўтиб туришдию, Кавазашвили дарвозасига айтарли хавф сололмадилар — меҳмонлар ҳимоясини ёриб ўтолмадилар.

Учрашувнинг иккинчи қисмида Тожикистон футболчилари билан учрашувдагига қиёс қилинадиган ҳолатлар юз берди. Танаффусдан кейин пахтакорчилар дадиллашиб кетишди. Ҳужумга зўр беришди. Ҳар икки команда ҳужумчилари сонини бир нафар ошириб, уч ҳужумчи билан ўйнади. «Пахтакор»нинг тренери Вячеслав Солохо ўрнига Владимир Федоровни туширган эди ҳамки, у уч минут ўтар-ўтмас ҳисобни очишга эришди. Ана шу тўп стадионга йиғилган минглаб томошабинларнинг олқишига сабаб бўлди, командага қўш очко олиб берди. Меҳмонлар ҳам анча активлашиб кетишди. Кўпдан бери томошабинларга таниш дарвозабонимиз Пшеничников ҳужумларни бартараф қилиб турди.

Боя таъкидлаганимиздек, «Пахтакор» ўз майдонида бу командани йирик ҳисобда ютиш имкониятлари бор эди. Бироқ кейинги ўйинларда командамизнинг довруғини ошириб келаётган ҳужумчиларимиз қизиқарли комбинациялар вужудга келтиролмадилар, меҳмонлар дарвозасига тўп кирита олмадилар. Абдураимовни бир эмас, икки футболчи қуршаб юрди. Навбатдаги ҳужумлардан бирида Лисаковский торпедочилар дарвозасига жиддий ҳавф солди. Бироқ у тепган тўп дарвоза тўсинига тегиб қайтди.

1:0 ҳисобида «Пахтакор» ғалаба қозонди. Ғалаба қозонди-ю «Черноморец» унинг ўрнига даъвогарлик қилиб турибди. «Черноморец» тўплари нисбатини анча яхшилаб олди. Охирги тур ўйинида бу команда «Крылья Советов»нинг дарвозасига жавобсиз беш тўп киритди. Энди бу команданинг очкоси «Пахтакор»никидан биттагина кам. (24 очко).

7 июлда бўладиган ўйин тағин ҳам масъулиятли. Ҳозир пешқадамлар даврасида бораётган командалар олий лига юзини кўрган коллективлар бўлиб, биринчи ва иккинчи ўринлар учун астойдил даъвогар. «Черноморец» навбатдаги турда Қарағанда ва «Пахтакор» Донецк футболчилари билан учрашадилар. Биринчи ўриннинг тақдирини ана шу навбатдаги учрашув ҳал қилиб беради.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҚОЧ, ЯНА КЕЛЯПТИ»

Тошкентдаги «Эталон» заводи таъминот бўлимининг бошлиғи Эдуард Пугачев фаолиятсизлиги, ичкиликка берилгани учун вазифаси пасайтирилиб, участка мастори қилиб тайинланади. Бундан тегишли хулоса чиқариш ўрнига, у участка мастери Ц. Лазебников, слесарь П. Киричек ва бошқалар билан биргаликда корхона раҳбарлари, ишлаб чиқариш учун жон куйдирадиган ходимлар устидан турли ташкилотларга туҳматдан иборат материаллар ёзади. Текшир-текширлар бошланади. Оқибатда Пугачев ва унинг шериклари шармандаю-шармисор бўлишади.

Газетамизнинг шу йил 28 май сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетонда Пугачев бошлиқ бир группа туҳматчиларнинг кирдикорлари фош қилингани, бироқ улар ҳамон тинчимаётгани, «ўз фаолиятлари»ни давом эттираётгани ҳақида ёзилган эди.

Завод партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларидан олинган жавобда айтилишича, фельетонда туҳматчиларнинг башараси тўғри очиб ташланган. Фельетонни муҳокама қилишга бағишланган йиғилишда корхона коллективи Пугачев ва унинг шерикларини қаттиқ қоралаган, туҳматчиларни жавобгарликка тортишни талаб этган.

Слесарь Э. П. Ефремова туҳматчи ҳамтовоғи Пугачев учун ўч олиш мақсадида Маслева ва Тўхтаровалар билан биргаликда жуда ноябб материални ўғирлаб, корхонада ишлаб чиқариш планининг бажарилишини барбод беришга уринган. Бу ҳақдаги материаллар терговга органларига берилган.

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИ

ХУШВАҚТ Холиқова 18 йилдан буён етти хазинанинг бири — паррандачилик фермасида меҳнат қилиб келаётир. Моҳир паррандабоқар шу йиллар давомида давлатга бир неча миллион дона тухум ва тонналаб семиз парранда гўшти етказиб берди. У ҳар доим давлат планларини ортиғи билан бажариб келаётир. Суратда: Гулистон районидаги парранда наслчилик совхозининг товуқбоқари Х. Холиқова.

А. Тўраев фотоси.

ТОШКЕНТДА АНДИЖОН ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОМОШАЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ

Андижон театри Ўзбекистонда Ҳамза театридан сўнг қарор топган йирик санъат даргоҳларидан бири ҳисобланади. Бу театрнинг шонли ярим асрлик тарихига назар ташланса, кескин синфий кураш йилларида социалистик реализм байроғини баланд кўтарган, тараққиётимизнинг турли босқичларида ҳаёт талаби доирасида фаолият кўрсатган, кўплаб йирик маданият арбобларини етиштирган республиканинг кўзга кўринган театри сифатида гавдаланади.

СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Лутфихоним Саримсоқова, Тамарахоним ва жуда кўплаб таниқли санъаткорлар шу театрнинг дастлабки қалдирғочларидир. Академик ёзувчи Комил Яшин, Ўзбекистон халқ шоири Собир Абдулла ҳам илк ижодини шу театрда бошлаган.

Андижон театри ижодий уфқи кенг санъат кошоналаридан бири сифатида шу кунга қадар совет адабиёти, рус ва Ғарбий Европа классикларининг 260 дан зиёд нодир асарларини саҳналаштирди. «Бой ила хизматчи» (Ҳамза), «Оила» (Попов), «Ревизор» (Гоголь), «Ромео ва Жульетта» (Шекспир), «Қароқчилар» (Шиллер), «Икки коммунист» (Яшин) каби асарлар театр саҳнасида муваффақиятли ўйналиб келинди.

Шу кунларда театр коллективи қизғин ижод билан банд. Француз классиги В. Гюгонинг «Қиролнинг дил хуши» драмаси муваффақиятли саҳналаштирилди. СССРнинг 50 йиллик юбилейига бағишлаб Озарбайжон совет драматургиясининг энг яхши асари — «Яраланган юраклар» устида иш олиб бормоқда.

Иттифоқимиздаги барча қон-қардош элларни, жонажон республикамиз меҳнаткашларини ўз санъати билан хушнуд қилиш, улардан ўрганиш Андижон театри учун ҳам анъанага айланган.

Бугун бошланадиган Тошкент гастроли репертуарига «Холисхон» (Ҳамза), «Лайли ва Мажнун» (Хуршид), «Нодира» (Ҳ. Разроқов), «Рустам» (У. Исмоилов), «Қиролнинг дил хуши» (В. Гюго), «Яраланган юраклар» (Афандиев) спектакллари ва икки бўлимдан иборат катта концерт киритилган. Биз андижонлик санъаткорлар ўз санъатимизни, қалб қўримизни сизларга олиб келдик. Спектаклларимиз ҳақидаги фикр-мулоҳазаларингизни ўртоқлашарсиз, деган умиддамиз.

Азиз санъатсеварлар, томошаларимизни кўринг, қалбингизга йўл топа олсак, мамнун бўлардик.

Саид РАҲИМОВ,
театр директори, ЎзССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

Қорақалпоғистон АССР. Кегайли районидаги «Халқобод» совхозининг Улбўсин Қаллибекова бошлиқ звено пахтакорлари гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» етиштиришга сўз бердилар. Пешқадам звено деҳқонлари 40 гектар майдонда ғўзаларни юксак агротехника қоидалари асосида парваришлаб сув, ўғит бериш ва культивацияни бир-бирига боғлаб олиб бормоқдалар. Суратда: звено бошлиғи У. Қаллибекова.

Р. Саидов фотоси.

Советлар мамлакатида

БИРИНЧИ ПЎЛАТ

ТЕМИРТОВ. Витадий Вогудин бригадаси Қарағанда металлургия комбинатидаги учинчи конверторда биринчи пўлат қуйилмасини берди. Бу кучли агрегатни Ждановдаги оғир машинасозлик заводининг коллективи Қозоғистон магниткаси учун тайёрлаган.

Учинчи конвертор муддатидан уч кун илгари фойдаланишга топширилди. «Казметаллургстрой», «Союзтеплострой»нинг теплотехника участкаси ва бошқа ишлаб чиқариш коллективларининг қурувчилари ҳамда монтажчилари уни барпо этишда астойдил ишладилар. Бу пешқадам коллективларнинг фидокорона меҳнати туфайли катта ҳажмдаги иш қисқа муддатларда юқори сифат билан амалга оширилди.

ИККИНЧИ БЛОК ИШГА ТУШИРИЛДИ

Киевдаги 5-ТЭЦнинг 100 минг киловатт қувватли иккинчи электр блоки ишга туширилди. Бу билан тепло электр марказининг биринчи навбати қурилиши тамомланди. Бу ерда 250 минг киловатт қувватга эга бўлган иккита агрегат қурилиши мўлжаллаб қўйилди, у амалга оширилганидан кейин Киев ТЭЦи республикадаги энг йирик ТЭЦлардан бири бўлиб қолади.

ЭНГ ЯХШИ ТЎҚИМАЧИ

Житомир зиғир толаси комбинатининг донгдор тўқувчиси Екатерина Ивановна Болошкевич беш йиллик бошидан бери пландан ташқари эллик минг метр газмол тайёрлаб берди. У хотин-қизлар орасида биринчилардан бўлиб фақат юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ва ҳар бир ишчи ўрнида юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун бошланган Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилди. Екатерина Ивановна нормадаги ўн ўрнига 14 тўқимачилик дастгоҳида ишлай бошлади. Бу газлама ишлаб чиқаришни ўттиз процент ошириш, сифатини яхшилаш имконини берди. Илғор тўқувчи ҳозирги кунда 99,5 процент маҳсулотни биринчи сорт билан ишлаб чиқармоқда.

Екатерина Ивановнанинг издошлари кам эмас. Комбинатнинг 650 ишчиси аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ва юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун мусобақалашмоқда. Анна Глушчак, Галина Бедарева, Антонина Крот, Галина Волинец, Галина Тимошкиналар энг яхши тўқувчилардан бўлиб қолишди.

СССР Енгил саноат министрлиги коллегияси ҳамда тўқимачилик ва енгил саноат ишчилари касаба союзлари марказий комитети Екатерина Болошкевични Бутуниттифоқ мусобақасининг ғолиби деб атади ва унга «Енгил саноатнинг тўққизинчи беш йилликдаги яхши ишчиси» деган ном берди.

Турли мамлакатларда

Бугун — Жазоир мустақиллиги куни

ЯШАРАЁТГАН ЎЛКА

...Бундан 10 йил муқаддам, 1962 йилнинг 5 июлида Жазоир халқи миллий озодлик кунини биринчи марта байрам қилди. Мамлакат эндигина саккиз йиллик урушдан чиққан, халқ хўжалиги деярли хонавайрон бўлган эди. Хорижий мутахассисларнинг оммавий равишда мамлакатдан чиқиб кетиши халқ хўжалигини мушкил аҳволга солиб қўйди. Худди ана шу оғир дамларда Жазоир халқининг революцион руҳи, унинг мардонавор кураши мамлакат иқтисодини тиклаш имконини берди.

Озодликнинг биринчи куни... Бу кун мустамлакачилар қолдириб кетган мол-мулкни ҳисобга олиш билан бошланди. Кейин ёш республика миллий экономикани ташкил этишга киришди. Ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларидаги улкан ўзгаришлар давлат сектори асосини бунёд қилишга шароит яратиб берди. Кон корхоналарини, суғурта компанияларн ва банкларни, ўнлаб саноат объектларини национализация қилиш, молия ва ташқи савдо устидан давлат назоратини ўрнатиш туфайлигина давлат иқтисодий сиёсатнинг муҳим ўчоқларини ўз қўлига тўплашга муваффақ бўлди.

Мамлакатни ривожлантиришнинг 1970—1973 йилларга мўлжалланган тўрт йиллик плани Жазоир Халқ Демократик Республикаси учун улкан программадир. Бу программада ўнлаб саноат объектларини тиклаш, шунингдек социал қайта қуриш тадбирлари белгиланди. Бу планнинг яхши натижалар бераётганлигини ҳозирданоқ кўриш мумкин. Яқинда иккита янги нефть ва газ қувурлари ишга туширилди. Бу қувурлар Саҳрои Кабирдан Ўрта ер денгизи соҳилларига ёқилғи узатмоқда. Булардан ташқари бир қанча муҳим саноат корхоналари ишга туширилди.

Жазоир раҳбарларининг фикрича, индустриянинг ривожланиши қишлоқ жойларидаги қайта қурилишларнинг ҳам моддий ва техникавий базаси бўлиб хизмат қилиши керак. Жазоир Халқ Демократик Республикаси аҳолисининг тўртдан уч қисми қишлоқларда яшайди. 1971 йилнинг 1 ноябридан кучга кирган «Ер ислоҳоти хартияси» қишлоқ хўжалигида туб ўзгаришларни амалга ошириш, йирик ер эгаларининг мол-мулкини қисқартириш, бойлардан олинган ерларни камбағал деҳқонларга бўлиб бериш, кооперативлар тузиш сингари вазифаларни амалга оширмоқда.

Мамлакатнинг қиёфаси ўзгариб боряпти, бу ўзгаришларни жазоирликларнинг ўзларида ҳам кўриш мумкин. Мен Хасси-Месауддаги нефть корхоналарида, Аннабдаги металлургия комбинатида, Арзефдаги химия комплекси қурилишларида жазоирлик ёш раҳбарлар билан бир неча бор учрашдим. Бу кишилар ўзларига топширилган ишга жуда масъулият билан қарайдилар. Уларнинг кўплари Бумердесдаги нефть-газ ва химия институтини битиришган.

Бизнинг мамлакатимиз Жазоирга халқ хўжалигининг турли соҳаларида катта ёрдам беряпти. Совет мутахассислари жазоирлик ҳамкасблари билан геология-қидирув ишларида, металлургия ва кон корхоналари ва тўғонлар қуришда, техник кадрлар тайёрлашда, маориф ва медицина соҳасида ёнма-ён туриб ишламоқдалар. Бундай ҳамкорликни биргина Аннабдаги металлургия заводи мисолида ҳам кўриш мумкин. Мамлакат қора металлургия саноатининг қалдирғочи бўлган бу заводда совет мутахассислари ишлаш билан бир қаторда миллий кадрлар тайёрлашга ҳам кўмаклашишади. Яқинда ана шу заводнинг пўлат қуюв цехи тантанали вазиятда очилди. У йилига 410 минг тонна пўлат бера олади. Совет мутахассислари тўғонлар ва ирригация иншоотлари қуриш соҳасида ҳам жазоирлик дўстлари билан кўпдан буён ҳамкорлик қилиб келишади. Жазоирда чиқадиган «Ал-Мужоҳид» газетасининг ёзишича, Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган объектлар мамлакат қолоқлигини тугатишда ниҳоятда муҳим бўлиб, бу борада Совет-Жазоир ҳамкорлигининг роли беқиёс каттадир.

Жазоир халқининг ютуқларидан чексиз қувонаётган совет кишилари Жазоир Халқ Демократик Республикаси мустақиллигининг 10 йиллиги кунида дўст мамлакатга мустақил ривожланиш йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

Ю. ЗИНИН,
(АПН).

ҲУҚУҚСИЗЛИК ВА КАМБАҒАЛЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 3 июль. (ТАСС). Қора танли аҳоли тараққиётига кўмаклашувчи миллий уюшма кенгашининг шу уюшманинг 63-съездига йўллаган докладида «1971 йилда шаҳарлардаги негр аҳолиси орасида ишсизлик 30-йиллардаги улуғ кризис давридаги даражадан ҳам ошиб кетди», — дейилади.

Ҳозирги вақтда Америка шаҳарларидаги негрларнинг маҳаллаларида истиқомат қилувчи катта ёшдаги негрларнинг ярмиси иш тополмай сарсон. Негрларнинг оғир иқтисодий аҳволда қолганликлари учун, негр маҳаллаларидаги аҳоли орасида ишсизлар кўпайиб бораётганлиги учун, шаҳарларда уй-жой танглиги ҳаддан ошиб, бунинг азобини биринчи галда Американинг қора танли гражданлари тортаётганлиги учун жавобгарлик ҳукумат доиралари зиммасига тушади, дейилади мазкур докладда. Уюшма раҳбарларининг айтишига қараганда, ҳукумат доиралари «негр халқининг манфаатларини назар-писанд қилмаётирлар».

Маориф соҳасида, дейилади докладда, ҳукумат сегрегацияни сақлаб қолишни талаб қилаётган кучларни тобора кўпроқ қўллаб-қувватламоқда.

Греция ва Англия Коммунистик партиялари раҳбарларининг учрашуви

ЛОНДОН, 4 июль. (ТАСС). Греция Коммунистик партиясининг Лондонга келган делегатлари Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Костас Колияннис ва Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Антониос Амбателос, дейилади «Морнинг стар» газетасида босилган хабарда, шу ҳафтанинг охирида Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон Голлан билан учрашдилар. Учрашувдан сўнг, газетада эълон қилинган баёнотда жумладан бундай дейилади: «ҳар иккала партия: Грециядаги барча сиёсий маҳбусларнинг қамоқдан бўшатилишини, қамоққа олишларни тўхтатишни, грек халқининг эркинлигини, суверенитетини ва демократиясини қайта тиклашни талаб қиладилар».

УЮШМА ДАЪВАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 3. Нью-Йоркдаги репортерлар уюшмаси Американинг журналистларига мурожаат қилиб, уларни матбуот ходимларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун курашга қўшилишга даъват этди. Уюшма раиси Ж. Шенахан айтдики, журналистлар «маҳфий маълумотни» қаердан олаётганликларини ҳукумат маъмурларининг талаби билан айтиб беришга мажбурдирлар, деб АҚШ олий суди яқинда қабул қилган қарор Қўшма Штатлар конституциясида расмий равишда эълон қилинганлиги ҳаммага маълум бўлган «матбуот эркинлиги» принципига зид қарордир.

Хатирчи районидаги боғча-яслиларда аҳвол қандай?

КИЧКИНТОЙЛАРГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Йирик пахтакор хўжалик — «КПСС XXII съезди» колхозида иккита болалар боғчаси бор. Ҳар иккиси ҳам қулай бинога жойлашган. Бирига коммунист Ҳ. Аҳадова, иккинчисига эса А. Абдунаимова мудирлик қиляпти.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти болалар боғчаларида хизмат қилаётган ўн уч ходимга қулай шарт-шароит яратиб берган. Улар уй-жой билан таъминланган. Узоқдан қатнаётган болалар учун алоҳида транспорт ажратилган.

Шу йил февраль ойида Хатирчи районида марказлаштирилган колхозлараро мактабгача болалар муассасаси ташкил қилинган эди. Шундан кейин районда 31 кишилик бир ойлик курс очилиб, бу ерда тарбиячилар қайта тайёрланди. Бу болалар муассасаси колхозлардаги еттита болалар боғчасини ўз оталиғига олиб, уларни турли инвентарлар билан таъминлашда яқиндан ёрдам бермоқда.

Лекин андижонликлар тажрибаси асосида ташкил топган бу марказлаштирилган мактабгача болалар муассасаси тузукроқ хонага эга эмас. Торгина хонада ўн киши ўтиради. Райондаги ўнта болалар боғчаларидан фақат бештасигина ана шу марказлаштирилган ташкилот ҳисобига ўтказилган. Чкалов номли колхоз (раиси Б. Орипов), Калинин номли колхоз (раиси Ф. Ортиқова) янги ташкилотга аъзо бўлишни, мавжуд болалар боғчаларини унга ўтказишни негадир истамаяпти.

Райондаги бир қатор болалар боғчалари ва мавсумий яслилар ҳам тузукроқ биноларга эга эмас. Баъзилари типовой лойиҳа асосида қурилмаган ёки мослаштирилмаган.

Бу йилги планда колхозлар бўйича 405 ўринли тўртта болалар боғчаси қуриш кўзда тутилган. Буларнинг смета-лойиҳалари ҳам бор. Тегишли пул ҳам ажратилган. Афсуски, район колхозлараро қурилиш бошқармасининг айби билан ана шу қурилиш объектларининг бирортасида ҳам ишлар қониқарли боряпти, деб бўлмайди. Ленин номли колхоздаги боғча қурилишида иш суст боряпти. «Москва» колхозидаги тўртинчи кварталда фойдаланишга топширилиши лозим бўлган 140 ўринли боғча қурилишига ҳали тўла киришилганича йўқ.

— Боғча қурилиши учун 93 минг сўм пул ажратилган, — деди «Москва» колхозининг бош бухгалтери Аҳад Қурбонов, — смета-лойиҳани олганимизга ҳам анча бўлди. Бу объект қурилиши ҳақида район колхозлараро қурилиш бошқармасига ҳам бир неча марта мурожаат қилдик. Лекин натижаси кўринмаяпти...

«Коммунизм» колхози пахта етиштириш бўйича районда салмоқли ўринлардан бирини эгаллайди. Хўжалик 1300 гектар пахта майдонига эга, 14 та бригада бор. Шундай катта пахтакор хўжаликда болалар боғчасининг йўқлиги кишини таажжублантиради. Колхознинг бешта пахтачилик бригадаси ўртасидаги Жалоир қишлоғида 140 ўринли битта ва бошқа яна бир қишлоқда 90 ўринли болалар боғчаси қуриш ҳақида бир неча йилдан бери гап боради, пул ажратилади. Аммо гап гаплигича қолиб келяпти. Шу объектлар қурилиши учун ҳали смета-лойиҳа тузилмаган. Колхоз раиси Теша Ширинов, бош бухгалтер Эргаш Каримов ва партия ташкилотининг секретари Боли Қувондиқов ўртоқлар болалар тарбиясига мутлақо аҳамият бермаётирлар.

Салом Шайматов бошлиқ колхозлараро қурилиш бошқармасидан ташқари, район қишлоқ хўжалик бошқармаси қошида янги хўжалик ҳисобига ишлайдиган капитал қурилиши бўлими ҳам бор. Бунга инженер С. Кунизоқов раҳбарлик қилади. Ҳар икки қурилиш ташкилоти кўп вақтини қоғозбозлик билан ўтказиб, боғча-яслилар қурилишига жадал киришмаётир. Район ижроия комитети ва унинг халқ маорифи қурилиш-ободонлаштириш доимий комиссиялари мактабгача тарбия муассасалари иши билан етарли шуғулланмаяптилар.

Район марказидаги болалар боғча-яслиларида ҳам аҳвол яхши эмас.

Мактабгача тарбия муассасаларида болаларни овқатлантириш ва уларнинг ёш хусусиятларига қараб озиқ-овқат билан таъминлаш яхши йўлга қўйилмаган. Аксарият боғчаларда болаларга фақат гуруч ва макаронли овқатлар берилади. Баъзи боғчаларда ошпазлар тайинланмаган, тарбиячилар навбат билан овқат пиширадилар. «Москва», Карл Маркс номли, Чкалов номли ва бошқа колхозлар боғчаларида мактабгача ёшдаги кичик, ўрта ва катта группа болалар учун фақат бир хил овқат тайёрланади.

Колхозлардаги болалар боғчалари ва яслиларини картошка, сабзавот, сут, қаймоқ, сариёғ, тухум билан таъминлаш ҳам кўнгилдагидек уюштирилмаган.

Колхозлардаги болалар боғчаларида идиш-товоқ, чойнак-пиёла етишмайди. Боғчаларнинг аксариятида озиқ-овқат сақлайдиган омборхоналар қурилмаган. 12 та колхоз болалар боғчасидан фақат бештасидагина холодильник бор.

Хуллас, Хатирчи районидаги болалар боғча ва яслилари ишини тубдан яхшилаш учун партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари, халқ маорифчилари масъулиятни чуқур ҳис қилишлари керак.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ВОРОШИЛОВ. Бу ерда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик тўйига муносиб совға тайёрлаш учун социалистик мусобақа бошланиб кетди. Район хўжаликларининг илғор бригадалари 40 центнерчилик ҳаракатига қўшилдилар. «Қизил Октябрь» колхозининг коммунист Кимсан Шокиров бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ҳам 40 центнерчилик ҳаракатига қўшилиб, ғўза парваришини авж олдирмоқдалар.

Ҳ. БЕГИМОВ.

* * *

ҚЎШКЎПИР. О. Қурбонов номли колхознинг Бобожон Қозоқов бошлиқ 9-бригадаси пахтакорлари 40 центнерлик маррани кўзлаб иш тутмоқдалар. Бригада азаматлари 76 гектар пахта майдонини сув ва ўғитларга қондириб сифатли ишлов бермоқдалар. Ғўзалар кун сайин яшнамоқда.

О. КЕНЖАЕВ.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

СИРЛИ ГАП

Бердивой пилла қурти боқишда донг таратган Сожида холанинг фарзанд кўрмай юриб, сочига оқ тушганда қулоғини ердан тешиб олган боласи. Яқинда мана шу ўғил армия сафига чақирилди. У Узоқ Шарқдан «Онажон, қишлоғимизда юрган эканман, кўп нарса кўрмай. Бир ажойиб жойга келдикки, табиати гўзал, кўзларингиз қамашади» — деб хат ёзибди. Сожида хола қўшнима-қўшни юриб хатни ўқитди ва овсинлари билан бўлган суҳбатда юрагидаги гапларини айта қолди.

— Районимиз военкоми ўзи ширин-сўз йигит экан-у, ҳар ҳолда яхши иш қилмади. Ёлғиз ўғил, онаси анча ёшга бориб қолган, — деб ўйласа бўлмасмиди! Қўшнимнинг қизи Саврига хат ёздирдим. Мана бундай дедим: «Бердивойнинг командирига хат. Мен боламни жуда соғиндим. У солдатга кетгандан буён бир нарсани йўқотгандекман. Энди сизга айтадиган бир гапим бор. Картошка тозалаб юрсам ҳам майли, мениям ўзингиз командир бўлган жойга чақиртиринг. Ўғлимни кўриб юрсам бас, агар борди-ю гапимга кирмасангиз, жамоамизнинг секретари Йўлдошвой қўшним бўлади, ўшанга арз қиламан».

— Ҳай овсин, энди чақиртирар-а?

КОМАНДИРИНГГА РАҲМАТ

Биттагина ўғил кўрдим-у, ҳеч тартибга тушира олмадим. Маҳалладаям, мактабдаям, ҳамма жойда номи чиқди. Эрталаб уйқудан турғиза олмайман, кечаси йўлини пойлайман.

Маҳалладаги тенгкурлари 10-синфни битирди. Ўғлим 8-синфдан кейин ҳунар мактабига кирди. Радиоприёмникларнинг уёқ-буёғини ковлаб, тузатган киши бўлди. Ҳа, болам ҳунарманд бўлиб қолибди, деб хурсанд бўлиб юрсам, мактабдан аллақачон ҳайдалган экан. Ошпаз бўламан деб, ошхонага ишга кирди. Беш-олти кундан кейин шофёрликка ўқийман, ошпазлик аёлларнинг иши экан, — деб туриб олди. Шофёрликка ўқимоқчи бўлиб юрганида армияга олиб кетди, сўппайиб уйда бир ўзим қолдим. Фарзанд эмасми, бир йил кўрмаёқ жуда соғиндим.

Қаҳратон қиш. Чамадонларни майда-чуйдага тўлдириб, ўғлим хизмат қилаётган жойга йўл олдим.

Янги иморатларни кўриб кўзинг қамашади. Энди қурилаётган икки қаватли уйнинг деворларига худди Саъдуллага ўхшаган солдат йигит ғишт теряпти, яна бир бола ғишт узатиб турибди.

— Товба, Саъдулланинг худди ўзи-я! Наҳотки, болажонгинам қурувчи бўлиб қолган бўлса. Уйда бир челак сув олиб келмас эди-ю, — дейман, ёқамни ушлаб. Ҳалиги болалар ишлаб турган жойга яқинлашиб боравердим. Ҳалиги йигит ўзимнинг Саъдулламэкан, «Онажон» деганича ўзини ерга отди.

— Оҳ, оёғи синди, деганимни биламан... Бошим айланиб, кўзим тинди.

— Шунча жойдан мени қидириб келиб, нима азоб эди, онажон! Бу гаплар қулоғим остида жаранглайди-ю, кўзимни очолмайман.

Казармада ота-оналар учун алоҳида жой беришар экан. Болам билан иккаламиз худди уйдагидек овқат пишириб, чой қайнатдик.

— Оёғинг шикаст емадими, кеча оёғинг синиб кетди, деб қўрқдим ўғлим, десам, — бу нима экан, бизларни уч-тўрт қават уйлардан сакрашга, баланд-баланд томларга чиқишга ўргатишади, — дейди. Унинг бу гапларини эшитиб, юрагим орқага тортиб кетди.

Ўғлим менга хона супуртирмайди, ювдирмайди. Ўзи супуриб, ўзи ювади. Қўли-қўлига тегмай, идиш-товоқларни ювган сари «онам мени кўрсин деяптимикин», деб қўяман.

Эрталаб соат олтида, ишга кеч қолмасин деб, уйғотмоқчи эдим, ўрнида йўқ. Аллақачон ишга кетиб қолибди.

— Оббо сен-ей, — дедим қувониб.

Ишдан кела солиб ювинди, кейин олдимга эркаланиб келди-да: Сиз мани жуда эрка ўстирган экансиз. Шамоллаб қоласан деб, совуқ сувга қўл урдирмас эдингиз. Мана бу ерда қаҳратон қишда ҳам белимгача қорда ювинаман, — деди.

Саъдулланинг командирлари келиб бирам мақтаб кетишди.

— Болангиз одобли, меҳнаткаш, ҳурмат тахтада сурати турибди, — деди улар. Тўғрисини айтсам, нима дейишимни билмай, совуқ тер босиб кетди. Уйга ҳурсанд бўлиб қайтдим.

Командирингга раҳмат, болам!

Р. ИСҲОҚОВ.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

11.00—ТОШКЕНТ. 11.05—Кинофильм. 11.15—Суянсиз бола (бадиий фильм). 12.30 — МОСКВА. 17.55—ТОШКЕНТ. 18.00—Қувноқ пионер ёзи. 18.20—Ахборот. 18.35—Изланиш ва самара. 19.05—Абитуриент—72. 19.55—Ахборот. 20.10—Композитор Дони Зокиров билан учрашув. 21.05—Ёзувчилар—пахтакорларга. 21.35—Миллионлар ленинча университети. 22.00—«Вақт» 22.30—Пойтахтимиз меҳмонлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05—МОСКВА. 18.10—Янгиликлар. 18.15—Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45—Қирғиз қишлоғи ҳаёти саҳифалари. 19.00—Телефильм. 20.05—Концерт. 20.45—Қуёш ҳарорати (бадиий фильмнинг 2-серияси). 22.00 — Телефильм. 22.30—Сизнинг фикр ва мулоҳазангиз. 23.30—Спорт гимнастикаси мусобақаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00—ТОШКЕНТ. 20.55—Реклама. 21.10—Бадиий фильм.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 7.40 — «Лазги» ансамблининг концерти. 8.25 — Пахтакорлар ҳақида қўшиқлар. 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали. 11.15 — «Коммунизм — инсоният келажаги». В. Степанов суҳбати. 11.30 — Акбаров. «Орзу» балетидан парчалар. 12.15 — Е. Хатамова ҳақида суҳбатли концерт. 13.30 — «Ўзбекистон композиторларининг асарлари ва замонавийлик». 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Халқ контроли амалда» (русча). 18.10 — Б. Бровцин. Уйғур темаларида сюита. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали ва саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.15 — Тинчлик ҳақида қўшиқлар. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.10 — Дам олиш концерти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — Новосибирск академик опера ва балет театрининг гастроллари — 5/VII да бир актли балетлар кечаси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Уз ҳақингда сўзла — «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз 12, 4 ва кеч 8 да).

Зулматдан зиё — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда) «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам — НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Тоот онласи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Рус даласи — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Омадли жентельменлар (кундуз соат 11.40 минут, 1 ярим, 3 яримда). Федра (кундуз 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9 яримда). МОСКВА.

ЁЗГИ БИНОДА

Музика садолари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уз ҳақингда сўзла — «ХИВА».

«УЗБЕККОНЦЕРТ»
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
6, 7 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
СССРнинг 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН САНЪАТ БАЙРАМИНИНГ ЯКУНЛОВЧИ
КАТТА КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Таваккал ҚОДИРОВ, Тамара ЮНУСОВА, Уринбой НУРАЛИЕВ, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Жуманазар БЕКЖОНОВ; Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Дадахон ҲАСАНОВ, Гулшод ОТАБОЕВА, Дилором ҚАЮМОВА;
ИЖРОҚУМБУВА АМИНОВ раҳбарлигидаги
АСКИЯ ВА СЎЗ УСТАЛАРИ
«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ
Программани — Ғулом ТОЖИ-АЪЛОЕВ ва ЗАЙНОБИДДИН ЮСУПОВлар олиб борадилар.
Билетлар сотилмоқда.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ

ЎРТА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

1972–1973 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Парашютная кўчаси, 17-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, ўсимликлар ҳимояси, ер тузиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими; агрономия;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия.

ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Калинин райони, Кенгсой, Шредер институти)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: мева-сабзавотчилик, мевачилик ва узумчиликни ихтисослаштирган ҳолда қишлоқ хўжалигини механизациялаш, ўрмон хўжалиги.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область. Оржоникидзе райони, 8-алоқа бўлими)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: чорвачиликни механизациялаш ва электрлаштириш. паррандачилик.

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Глинка кўчаси, 9-уй)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

БЎКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Бўка райони, Бўка қишлоғи)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш. ер тузиш.

«ЧИНОЗ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Янгийўл райони, Олмазор станцияси, Ленин кўчаси, 36-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: зоотехника, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаш. чорвачиликни механизациялаш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: зоотехника;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, зоотехника.

СИРДАРЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Сирдарё область, «Малик» тажриба хўжалиги)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Қўқон шаҳри, М. Горький кўчаси, 28 «а»-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачиликни механизациялаш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: қишлоқ хўжалигини механизациялаш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Фарғона область, Охунбобоев райони, Ёзёвон қишлоғи)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон область, Москва райони, Холдевонбек қишлоғи)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

АНДИЖОН ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Нариманов кўчаси, 16-уй)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Пролетар кўчаси, 10-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, ипакчилик, зоотехника, ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби. колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: агрономия;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия, ипакчилик, зоотехника, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

СУКАЧ НОМИДАГИ ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд область, Ғаллаорол станцияси, Лалмикор деҳқончилик илмий-текшириш институти)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, дон экинларини ихтисослаштирган ҳолда қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

МИЧУРИН НОМИДАГИ САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Октябрь кўчаси, 12-уй)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия, мевачилик-сабзавотчилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: агрономия.

САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Красноармейское шоссеси, 157-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, товаршунослик, моддий-техника таъминоти ва мол сотиш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Возрождение кўчаси, 8-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: зоотехника. ветеринария; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: зоотехника;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: зоотехника.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Ленин кўчаси, 282-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, ипакчилик, зоотехника. ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: зоотехника;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия, зоотехника, қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳри, Индустриальная кўчаси, 130-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

ГАГАРИН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё область, Гагарин райони, «Комсомолобод» совхози)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачиликни механизациялаш ва электрлаштириш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Хива шаҳри Тозабоғ кўчаси, 2-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: зоотехника;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: агрономия;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаш. қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АВЕЗОВ НОМИДАГИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(Қорақалпоғистон АССР, Чимбой шаҳри)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Шуманай райони, Шуманай посёлкаси)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

ТЎРТКЎЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл шаҳри, Энгельс кўчаси, 62-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: агрономия. қишлоқ хўжалигини механизациялаш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими: қишлоқ хўжалигини механизациялаш.

ЖИЗЗАХ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Сирдарё область, Жиззах шаҳри)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, зоотехника.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус ўқув юртларига СССР гражданлари бўлган йигит-қизлар қабул қилинади. Кундузги ўқишга 30 ёшгача, сиртқи ўқишга ёшидан қатъий назар, саккизинчи синф ҳажмида ёки ўрта маълумотга эга бўлган, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар қабул қилинади.

Қишлоқ хўжалик ўрта ўқув юртларининг кундузги бўлимларига аризалар 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлардан 31 июлгача, ўрта маълумотга эга бўлганлардан — 16 августгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади. Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Сиртқи бўлимларга аризалар 2 октябрдан 30 ноябргача, кириш имтиҳонлари — 1 ноябрдан 15 декабргача қабул қилинади.

Қабул қилиш ҳақидаги ариза ўрта махсус ўқув юртининг директори номига ёзилиб, унда танланган мутахассислик кўрсатилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: меҳнат дафтарчасидан кўчирма, ягона форма бўйича расмийлаштирилган йўлланма, тўлиқсиз ўрта ёки ўрта мактабни битирганлик тўғрисидаги ҳужжат, соғлиқ тўғрисида 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 сантиметр ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

Ўқув юртларига кирувчилар паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномани, ҳарбий билет ва ҳарбий рўйхатда турганлик тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки); 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — қурилиш, экономика, қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни механизациялаш ҳамда электрлаштириш мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки); товаршунослик, қишлоқ ва ўрмон хўжалиги мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), химиядан (оғзаки) кириш имтиҳонларини топширадилар

Саккиз йиллик мактабни Мақтов ёрлиғи билан, ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаллар билан тугатганлар, СССР Қуролли Кучлари, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат Хавфсизлиги Комитети, СССР Ички ишлар министрлиги қўшинлари ва органларида хизмат қилиб, ҳарбий хизматдан запасга чиққан (икки йил мобайнида) офицерлар ва муддатидан ортиқ хизмат қилган ҳарбий хизматчилар ариза топширишлари билан кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўрта махсус ўқув юртларига корхона, қурилиш, колхоз, совхоз, ва бошқа ташкилотларнинг йўлланмалари билан келганлар кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олсалар, конкурссиз қабул қилинадилар.

Тўлиқсиз ўрта мактабни тугатганлар учун кундузги ўқиш муддати — қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш ҳамда чорвачилик мутахассислиги бўйича — 3 йилу 10 ой, экономика бўйича — 2 йилу 10 ой, қолган ҳамма мутахассисликлар бўйича ўқиш муддати — 3 йилу 6 ой.

Ўрта мактабни тугатганлар учун ўқиш муддати: 2 йилу 10 ой; 1 йилу 10 ой ва 2 йилу 6 ой.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимига область қишлоқ хўжалик бошқармалари ва Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан йўлланма билан юборилган — бўлим, участка бошлиқлари, бригадирлар ҳамда ишлаб чиқариш бригадаларининг бригадир ёрдамчилари, ферма мудирлари, механизациялаштирилган отрядлар бошлиқлари, звено бошлиқлари ва механизаторлар, чорвадорлар ва ўсимликшунослар орасидан колхоз ва совхозлардаги ўрта маълумотли, малакали ишчилар (35 ёшдан катта бўлмаган), шу лавозимларда камида уч йиллик иш тажрибасига эга бўлган ва кириш имтиҳонларини топширганлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 2 йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун — 3 йил.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимларига колхоз ва совхозларнинг йўлланмалари билан келган кишиларга ўқиш даврида ҳар ой 100 сўмдан ошмаган миқдорда (стипендияни ҳам қўшиб ҳисоблаганда) ҳақ тўланади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ

1972 — 1973 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

В. А. БИЛБАС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Луначарское шоссе, Кольский переулок, 1-уй)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация (гидротехниклар тайёрлайди), гидромелиорация ишларини механизациялаш (гидромелиорация ишларини механизациялаш бўйича техник-механиклар тайёрлайди), сув хўжалиги системаларидаги автоматик ускуналарни эксплуатация қилиш (ирригация системаларини автоматлаштириш ва телемеханизациялаш бўйича техник-электромеханиклар тайёрлайди);

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

САМАРҚАНД ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Рабочая кўчаси, 2-уй)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши;

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши.

АНДИЖОН ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон область, Марҳамат райони, Русское қишлоғи)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши;

КЕЧКИ БЎЛИМ: гидротехника қурилиши;

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

НУКУС ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Горький кўчаси, 179-уй)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

СУРХОНДАРЁ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё область, Шўрчи райони, Қумқўрғон посёлкаси)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш;

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

М. ВАПАЕВ НОМИДАГИ УРГАНЧ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Хоразм область, Урганч шаҳри, Шевченко кўчаси, 7-уй)

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши;

СИРТҚИ БЎЛИМ: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехника қурилиши.

Гидромелиорация техникумларига 8-10-синфларни тамомлаган 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинади. Сиртқи бўлимга эса ёшидан қатъий назар, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар қабул қилинади.

8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки).

Ўқиш муддати кундузги бўлимда — 3 йилу 10 ой, сиртқи бўлимда — 4 йилу 10 ой.

10-11-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки).

Ўқиш муддати кундузги бўлимда — 2 йилу 8 ой, сиртқи бўлимда — 2 йилу 10 ой.

Кириш имтиҳонлари кундузги бўлимга — 1 августдан 20 августгача ва сиртқи бўлимга — 1 ноябрдан 15 декабргача ўтказилади.

Кундузги бўлимга кирувчилар техникум директори номига 31 июлгача (8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун), 15 августгача (10-11-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун); сиртқи бўлимга кирувчилар эса 2 октябрдан 30 ноябргача қуйидаги ҳужжатларни қўшиб ариза топширишлари керак: маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки етуклик аттестати (асл нусхаси), 4 та фотосурат (3x4 см.), соғлиғи тўғрисида 286-формадаги справка, амалий иш стажига эга бўлган ва сиртқи бўлимга кирувчилар: меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Қабул қилиш қоидалари ўрта махсус ўқув юртлари учун умумийдир.

Техникумларга қабул қилинганлар умумий тартибда стипендия билан таъминланадилар.

СССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ» ТРЕСТИ ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

1972 — 1973 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МИРЗАЧЎЛ КОММУНАЛ- ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Янгиер шаҳри, 2-микрорайон)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши, биноларнинг техника эксплуатацияси, биноларнинг санитария-техника тузилиши, гидромелиорация, қурилишда бухгалтерия ҳисоби;

КЕЧКИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши, қурилишда бухгалтерия ҳисоби.

ЯНГИЕР ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Янгиер шаҳри, Набережная кўчаси, 7-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: сув хўжалиги системаларидаги автоматик ускуналарни эксплуатация қилиш, қишлоқ хўжалигини механизациялаш. гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш, автотранспортдан фойдаланиш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидромелиорация. гидромелиорация ишларини механизациялаш, автотранспортдан фойдаланиш.

ЖИЗЗАХ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Жиззах шаҳри, Педагогическая кўчаси, 19-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: гидротехника қурилиши, қурилиш деталлари ва темирбетон конструкцияларни ишлаб чиқариш, қурилишда планлаштириш;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: гидротехника қурилиши.

ИЛЬИЧЕВ КОММУНАЛ-ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Сирдарё область, Пахтакор райони, 26-совхоз)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидромелиорация, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

ЗАФАРОБОД ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тожикистон ССР. Зафаробод посёлкаси, Ховос станцияси)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: гидротехника қурилиши, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаш.

ҚАРШИ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳри, Ленин кўчаси, 83-уй)

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат ва граждан қурилиши гидротехника қурилиши, қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш, автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

СИРТҚИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши, гидротехника қурилиши, қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш, автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

ШАҲРИСАБЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Шаҳрисабз шаҳри, К. Маркс кўчаси, 132-уй)

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ ЎҚИШГА: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидромелиорация, гидротехника ишларини механизациялаш, автотранспортдан фойдаланиш, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

Қабул қилиш тўғрисидаги ариза техникум директори номига ёзилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: саккиз йиллик ёки ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (асл нусхаси), 286-форма бўйича медицина справкаси (соғлиғи тўғрисида), ишлаётганлар учун — кадрлар бўлимининг бошлиғи ёки корхона раҳбари имзолаган меҳнат дафтарчасидан кўчирма, ўқишга корхоналар томонидан юборилганлар учун йўлланма, 3x4 см. ҳажмда бош кийимсиз олинган 4 дона фотосурат; туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, шунингдек ҳарбий билет (ҳарбий хизмат қилиш мажбурияти бўлган кишилар учун) техникумга келганда шахсан кўрсатилади.

Техникумларга умумий қоидаларга асосан қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан бошланади.

Б — 155. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03503.